

Brussel, 3 oktober 2025
(OR. en)

13391/25

ENV 914
CLIMA 380

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Milieuaspecten van het Europees oceaanspact: instandhouding van de mariene biodiversiteit – Gedachtewisseling

---

1. Op 5 juni 2025 heeft de Europese Commissie een mededeling over het Europees oceaanspact¹ gepresenteerd. Het pact is een alomvattende strategie met als doel de oceaan beter te beschermen, een bloeiende blauwe economie te bevorderen en het welzijn van mensen die in kustgebieden wonen te verbeteren. Een van de zes prioriteiten van het pact is het beschermen en herstellen van de gezondheid van de oceanen.
2. Om de gedachtewisseling over het Europees oceaanspact tijdens de volgende zitting van de Raad (Milieu) op 21 oktober 2025 te sturen, heeft het voorzitterschap een achtergrondnota en twee vragen voorbereid (zie bijlage).
3. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt verzocht nota te nemen van de achtergrondnota van het voorzitterschap en deze met het oog op de bovengenoemde gedachtewisseling toe te zenden aan de Raad.

---

¹ Doc. 9876/25 - COM(2025) 281 final.

**Milieuaspecten van het Europees oceaanpact: instandhouding van de mariene biodiversiteit
- Gedachtewisseling -**

Achtergrondnota van het voorzitterschap met vragen voor de ministers

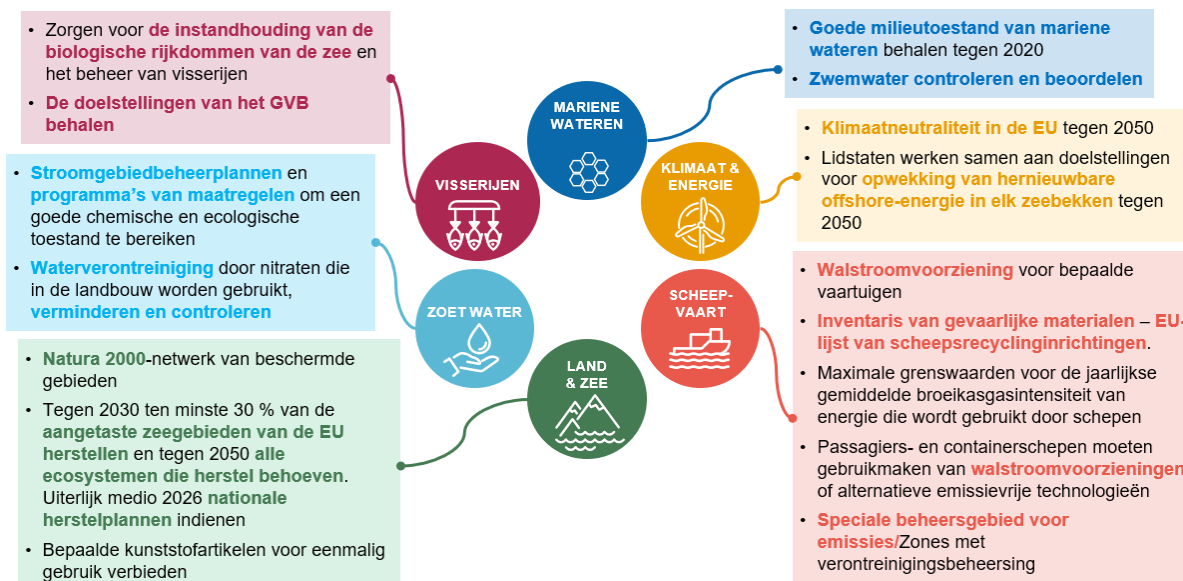
De oceanen en zeeën zijn essentieel voor het leven op aarde en voor de welvaart, het concurrentievermogen, de veiligheid en een duurzame toekomst. De toestand van mariene milieu verslechtert echter door de cumulatieve effecten van klimaatverandering, vervuiling en de overexploitatie van mariene hulpbronnen. Deze druk wordt nog verergerd door andere activiteiten en toenemende dreigingen.

Om deze uitdagingen aan te gaan, heeft de Commissie op 5 juni 2025 haar mededeling over een Europees oceaanpact gepresenteerd. In het pact wordt een nieuwe visie voor een “oceanunie” geïntroduceerd, geschraagd door een sterker governancekader om de maatregelen met betrekking tot onze oceanen op elkaar af te stemmen en te zorgen voor een betere uitvoering van de EU-wetgeving, alsook om de verwezenlijking van de bindende en ambitieuze doelstellingen inzake de instandhouding en het duurzaam beheer van de oceanen te waarborgen. Naast het pact presenteerde de Commissie ook de Europese strategie voor waterweerbaarheid.

Voor het eerst wordt er voorzien in een holistische aanpak op alle beleidsterreinen en in alle sectoren. Het pact bevat zes prioriteiten: 1) de gezondheid van de oceanen beschermen en herstellen; 2) het duurzame concurrentievermogen van de blauwe economie stimuleren; 3) kust- en eilandgemeenschappen en ultraperifere gebieden ondersteunen; 4) onderzoek, kennis, vaardigheden en innovatie in verband met oceanen bevorderen; 5) de maritieme veiligheid en defensie verbeteren als eerste voorwaarde, en 6) de oceaandiplomatatie van de EU en internationale, op regels gebaseerde governance versterken.

Op bladzijde 2 van het pact staat een visueel overzicht van het complexe onderlinge verband tussen de oceaandoelstellingen op de verschillende beleidsterreinen:

OCEAANGERELATEERDE STREEFDOELEN IN EU-WETGEVING EN -BELEID – een selectie

Hoofdstuk 2 is specifiek gericht op een geïntegreerde aanpak voor de gezondheid en duurzaamheid van de oceanen, waarmee niet alleen wordt ingegaan op bescherming en herstel van het mariene leven en essentiële ecosysteemdiensten van de oceaan, maar ook op de rol van de oceaan als bondgenoot in de strijd tegen klimaatverandering. Er wordt nadruk gelegd op het bevorderen van een duurzaam beheer van mariene activiteiten en de bestrijding van zee- en zoetwaterverontreiniging met een “van bron tot zee”-benadering.

In het pact wordt ook benadrukt dat het belangrijk is een ecosysteemgerichte aanpak van het beheer van activiteiten op zee te volgen, zoals aangegeven in de kaderrichtlijn mariene strategie, en dat verdere stappen noodzakelijk zijn om een goede milieutoestand te verwezenlijken. De Commissie plant ook een herziening van de kaderrichtlijn mariene strategie om sneller voortgang te boeken.

In het pact wordt erkend dat mariene en kustecosystemen ernstig worden bedreigd door verontreiniging, met inbegrip van nutriënten afkomstig van activiteiten op land en op zee. Om verontreiniging vanaf het land tegen te gaan, is de Commissie voornemens via de strategie voor waterweerbaarheid een “van bron tot zee”-benadering te versterken en kustgemeenschappen te ondersteunen bij de bestrijding van verontreiniging op het land, waarbij zij hun rol als poortwachters tussen landvervuiling en de aantasting van mariene ecosystemen erkent.

Mariene habitats en cultureel erfgoed, van zeegrasvelden tot mangroven, staan nog steeds onder druk door menselijke activiteiten op land en op zee, die de gevolgen van de klimaatverandering versterken. In het pact wordt actie voorgesteld op basis van vier kernbeginselen: 1) een “van bron tot zee”-benadering om verontreiniging aan te pakken; 2) het voorzorgsbeginsel; 3) een wetenschappelijk onderbouwde benadering van beleidsbeslissingen, en 4) een ecosysteemgerichte aanpak. Het doel van het pact is meer samenhang tussen alle betrokken sectoren.

Er wordt ook erkend dat er toenemende druk is door activiteiten op zee, zoals de opwekking van offshore-energie, visserij en aquacultuur, scheepvaart, toerisme en recreatie. Het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen verbetert de capaciteit van de oceaan om koolstof af te vangen, wat tegelijkertijd kan helpen om klimaatverandering tegen te gaan.

Ondanks verbeteringen in sommige gebieden is er nog niet in alle Europese mariene wateren een goede milieutoestand bereikt. Voorts wordt, ondanks de cruciale rol van goed verbonden en doeltreffend beheerde beschermde mariene gebieden bij de bescherming en het herstel van ecosystemen en gehele voedselketens, momenteel slechts 12,3 % van de EU-wateren als beschermd beschouwd. De doelstelling van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal om uiterlijk in 2030 30 % van de oceanen beschermen en de doelstelling van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 om in datzelfde jaar 10 % van haar zeeën strikt te beschermen, zijn nog niet gehaald. Om de gezondheid van de oceanen te verbeteren en in stand te houden, zal er dus innovatie, samenwerking en inzet in alle sectoren nodig zijn, op lokaal, Europees en mondiaal niveau.

De wereldwijde overeenkomst inzake de mariene biodiversiteit van gebieden voorbij de grenzen van de nationale rechtsmacht (de BBNJ-overeenkomst) biedt potentieel voor een forse positieve ontwikkeling in de bescherming van de zeerijkdommen, met de mogelijkheid voor naties om grootschalige beschermde mariene gebieden op volle zee in te stellen – goed voor in totaal twee derde van onze oceanen. De BBNJ-overeenkomst bereikte in september de 60 vereiste ratificaties en treedt derhalve in januari 2026 in werking. De ratificatie van de overeenkomst door alle EU-lidstaten en de volledige en doeltreffende uitvoering ervan zijn essentieel om de mariene ecosystemen wereldwijd in stand te houden, maar ook om het mondiale leiderschap en de ambitie van de EU op het gebied van oceaangovernance te handhaven.

Vragen voor de ministers

De ministers wordt verzocht van gedachten te wisselen over de volgende vragen:

1. Wat zijn volgens u de grootste uitdagingen en belemmeringen voor het bereiken van een goede milieutoestand in onze oceanen? Welke belangrijke instrumenten ontbreken daartoe?
  2. Welke aspecten van de kaderrichtlijn mariene strategie zou u aanpassen, en hoe, om de visie van het oceaangepact te verwezenlijken?
-